

ศิลปะคือการเลียนแบบ (Art is Representation)

จากคำนิยามความหมายของศิลปะที่มีอยู่มากมาย เราจะพบว่าได้มีผู้ให้คำนิยามความหมายไว้ว่า “ศิลปะคือการเลียนแบบ” แต่คำว่าเลียนแบบนี้ก็ยังมีปัญหาว่ากินความหมายเพียงใด เลียนแบบลักษณะใดและเลียนแบบเพื่ออะไร แม้ผู้ที่ให้คำนิยามนี้ก็มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังที่บล็อกเกอร์ (Blocker) ได้วิเคราะห์การเลียนแบบตามทฤษฎีของอริสโตเติล (Aristotle) ซึ่งเป็นทฤษฎี Art is Representation และการเลียนแบบในทฤษฎีของเพลโต (Plato) คือ ทฤษฎี Art is Imitation ไว้ดังนี้

MUSEO DI L. P. M.
AN. XVIII

Imitation หมายถึงการลอกแบบ เลียนแบบ ถ้าเป็นด้านศิลปะ ก็คือ การเสนอใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหมายถึง การสร้างงานศิลปะเลียนแบบแนวจริง ๆ ที่มีอยู่แล้ว ความคิดเช่นนี้เป็นแนวความคิดเก่าที่มีอยู่มานาน เป็น ทฤษฎีโบราณที่เห็นว่า ศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาตินั่นเอง ซึ่งความคิดนี้มีมาตั้งแต่สมัยกรีกโดยเพลโต นักปราชญ์ชาวกรีก ได้ให้ความหมายของศิลปะไว้ว่า ศิลปะคือการเลียนแบบ Art is Imitation

แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะคือการเลียนแบบตามธรรมชาติของเพลโต ลักษณะนี้ยังมีอยู่ในปัจจุบัน เช่นกลุ่ม ศิลปินสำนึกใหม่ (New Realists) มีความเชื่อในการสร้างงานศิลปะที่เลียนแบบธรรมชาติ งานศิลปะจะ แสดงออกมาในลักษณะรูปธรรม การสร้างงานศิลปะของศิลปินกลุ่มนี้ ทำให้ผู้ชมเห็นความจริงได้อย่าง ชัดเจน เพราะศิลปินพยายามเสนอความจริงที่มีอยู่ในโลก

ความคิดที่ว่าศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาตินี้ ได้รับความนิยมในสมัยฟื้นฟูวิทยา (Renaissance) แต่นักจิตวิทยาสองท่านคือ Gombrich และ Arnheim วิเคราะห์ว่าเราไม่มีศิลปะที่เหมือนจริงโดยตรง แต่จะเหมือนจริงในโครงสร้าง (Structure) เท่านั้น เขาให้ข้อสังเกตไว้ว่าการดูภาพที่เหมือนจริงนั้น ควรสนใจแบบอย่าง (Style) ด้วย เพราะศิลปินได้แทรกหรือมีการนำแบบ เขาไปในศิลปะ ทำให้การเลียนแบบนั้นไม่บริสุทธิ์

แบบ (Style) ศิลปะของแต่ละสมัย แต่ละวัฒนธรรมย่อมมีความแตกต่างกันไม่มากก็น้อย และยังเป็นนามธรรมอีกด้วย เปรียบดังภาษาที่มนุษย์เราใช้กันอยู่ในปัจจุบัน คนต่างชาติต่างภาษาย่อมเข้าใจภาษาของคนชาติอื่นได้ไม่ลึกซึ้งเท่าเจ้าของภาษาเขาอย่างแน่นอน เช่นดังภาษาไทยคนจีน ฝรั่งเศส หรือแขก จะเข้าใจลึกซึ้งเข้าถึงอารมณ์ของภาษาเท่าคนไทยย่อมเป็นไปได้ยาก

ฉะนั้นเมื่อศิลปินสร้างงานศิลปะเพื่อเลียนแบบ จะมีการผสมผสานความคิด จินตนาการ การรับรู้และโลกทัศน์ของศิลปินด้วยทุกครั้ง แม้สังคมแต่ละแห่งก็ยังตีความหมาย ความเหมือนจริงแตกต่างกันออกไปตามความต้องการแต่ละสังคม ทั้งนี้จะต้องไม่ลืมว่าความจริงที่ว่าย่อมผ่านกระบวนการคิดของสมองด้วย

karen winters
karensblog.com

Mariana Valente

ถ้าเราเชื่อว่าศิลปะคือการเลียนแบบตามทฤษฎี Imitation นี้ สามารถกล่าวได้เลยว่าในโลกนี้จะไม่มียานศิลปะ ฉะนั้นบล็อกเกอร์จึงได้เสนอมติที่ประชุมขึ้นมาใหม่ 8 ข้อคือ

1. เรื่องราว มีใช้สิ่งสำคัญ แต่รูปแบบ และเทคนิคเป็นสิ่งสำคัญ เรื่องราวที่เห็นในงานศิลปะกับเรื่องราวในชีวิตประจำวันเป็นคนละอย่างกัน

2. งานศิลปะที่เราเห็นมิได้เหมือนกับสิ่งที่เราเห็นเมื่อมองออกไปนอกหน้าต่าง เพราะงานศิลปะเป็นผลจากการมองโลกตามทรรศนะของศิลปินผู้สร้าง มนุษย์จะมองโลกและมีทรรศนะของศิลปินผู้สร้าง มนุษย์จะมองโลกและมีทรรศนะที่แตกต่างกันในแต่ละคน ดังนั้นการที่จะดูโลกมิใช่มาดูที่ศิลปะ

3. ศิลปะไม่ได้เสนอเรื่องราวข้อเท็จจริงเฉยๆ แต่ศิลปะเป็นการตีความหมายจากโลกทัศน์ของศิลปินในเรื่องราวนั้นๆ

4. การตอบสนองของเราที่มีต่องานศิลปะ จะไม่เหมือนกับการตอบสนองในชีวิตจริงเพราะงานศิลปะมิใช่ของจริง

5. โครงสร้างของงานศิลปะจะเป็นเพียงการเปรียบเทียบของจริงเท่านั้น มิได้เป็นโครงสร้างของจริงเลย ถ้าศิลปะสามารถเลียนแบบได้เหมือนจริง เราจะไม่สามารถแยกศิลปะและความจริงออกจากกันได้

6. การประเมินคุณค่างานศิลปะ ไม่ควรนำมาตรฐานของจริงที่มีในโลก มาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบวิจารณ์ประเมินค่า

7. บุคลิกภาพ ความคิด ทักษะคติ โลกทัศน์ของศิลปินจะแฝงอยู่ในงานศิลปะที่เขาแสดงออก

8. เราไม่สามารถที่จะสร้างงานศิลปะได้เหมือนความจริงใดร้อยเปอร์เซ็นต์ และไม่มีใครสามารถทำได้ด้วย

new realistic painting
body art

新文化

黨要更

台 · 中国
PLATFORM CHINA
PROJECT SPACE 项目空间

臺所
SANCTUARY

EJP
ERRENCHEREN
YOUNG ARTISTS

北京新銳藝術計劃
New Art Projects

ARTISTS

高武艾爾藝術工作室
Gao Wu Ai Er Studio

CONTEMPORARY
三層當代

